

PAVOJINGŲJŲ ATLIEKŲ SUSIDARYMAS BEI TVARKYMAS

UAB „Toksika“
Komercijos direktorius
Lukas Andronavičius

2023 m. rugpjūčio 24 d.

Atliekų susidarymo statistika (AAA duomenys)

5,16 mln. t.

2021 m.
susidarė atliekų.

1,34 mln. t.

2021 m.
susidarė
komunalinių
atliekų.

5,5 mln. t.

2021 m.
susidarė gamybos
ir kitos ūkinės
veiklos atliekų.

Atliekų susidarymo statistika Pavojingosios atliekos (AAA duomenys)

203 199 t.

2021 m. surinkta
pavojingųjų
atliekų.

4 800 t.

2020 m. fiksuota
buityje
susidariusių
pavojingųjų
atliekų.

8040 t.

2020 m. mišriam
komunaliniam
atliekų sraute
fiksuojama
pavojingųjų
atliekų.*

Pavojingųjų atliekų susidarymo šaltiniai

1. Gamyba ir kita ūkinė veikla.
2. Buitis.
3. Ekstremalios situacijos.

Gamyba ir kita ūkinė veikla

Maisto
pramonė

Farmacija

Metalu
apdirbimas

Automobilių
remonto ir
prižiūros
paslaugos

Atliekų
tvarkymas
bei perdirbimas

Įvairios
gamybos
įmonės

Baldų ir jų
komponentų
gamyba

Statybos

Naftos
produktų
perdirbimas

Šilumos bei
energijos
gamyba

Naikintinos
prekės

Sveikatos priežiūros
paslaugos

Kita ūkinė
veikla

Gamyba ir kita ūkinė veikla

3,6 proc.

bendro gamyboje
susidarančio
atliekų kiekio

14 proc.

mažiau nei 2020 m.
2020 m. -231 700 t.

Susidariusios pavojingosios atliekos	2021
Iš viso t.	203199
Panaudoti tirpikliai	768
Rūgščių, šarmų arba druskų atliekos	4035
Naudota alyva	11763
Panaudoti cheminiai katalizatoriai	1098
Netinkamos naudoti cheminės atliekos	6848
Mišrios cheminės atliekos	1976
Cheminės nuosėdos ir liekanos	42112
Pramoninių nuotekų valymo dumblas	171
Sveikatos priežiūros priemonių užkrečiamosios atliekos	3857
Stiklo atliekos	
Medienos atliekos	283
Atliekos, kuriose yra polichlorintųjų bifenilų (PCB)	15
Nebenaudojamos transporto priemonės	46103
Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga	7689
Nebenaudojamų mašinų ir įrangos sudedamosios dalys	15648
Mišrios ir neišrūšiuotos medžiagos	328
Rūšiavimo atliekos	13670
Statybinės ir griovimo atliekos	5912
Asbesto atliekos	21571
Deginimo atliekos	316
Įvairios mineralinės atliekos	179
Žemė ir žemkasių iškasos	18859

Gamyboje ir kitoje ūkinėje veikloje susidarančių PA tvarkymas

- ▶ AAA apskaitos duomenimis, 4 proc. 2020 m. susidariusių pavojingųjų gamybos atliekų pašalinta, 3 proc. – sudeginta, 18 proc. – išvežta tvarkyti į kitas šalis, 47 proc. – perdirbta, 38 proc. – apdorota D8, D9, D14, R12, S5 būdais.

Toksika išvalgos dėl gamyboje ir kitoje ūkinėje veikloje susidarančių pavojingųjų atliekų:

1. Ne visos gamybą ar kitą ūkinę veiklą vykdančios įmonės tinkamai identifikuoja ir tvarko pavojingąsias atliekas.
2. Liberali atliekų identifikavimo tvarka sudaro sąlygas atliekų turėtojams identifikuoti atliekas savo nuožiūra, be akredituotų laboratorijų atliktų tyrimų patvirtinimo.
3. Dalis neatskirtų pavojingųjų atliekų kartu su gamybinių atliekų srautu patenka į nepavojingųjų atliekų deginimo jėgaines.
4. Gruntai užteršti sunkiaisiais metalais patenka į naftos produktais užterštų gruntų valymo aikštes.
5. Didelis kiekis galimai pavojingųjų atliekų kaip nuotekos patenka į vandentvarkos įmones.

Buityje susidarančios pavojingosios atliekos

4 800 t.

2020 m.
fiksiuota buityje
susidariusių
atliekų

Buityje susidarančios pavojingosios atliekos

- ▶ Eurostato duomenimis, Lietuvos namų ūkiuose vienam gyventojui tenka vidutiniškai 12 kg pavojingųjų buities atliekų.

33 672 t

Turėtų būti surenkama
pavojingųjų buities atliekų
per metus

Buityje susidarančios pavojingosios atliekos

Aplinkos ministerija nurodo: Mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimai rodo, kad gyventojų išmetamų pavojingųjų atliekų kiekis mišriame komunalinių atliekų sraute sudaro vidutiniškai apie 0,60 procentus.

Tai reikia, jog nemažiau kaip 8000 tonų pavojingųjų atliekų kasmet yra neatskiriamos iš komunalinio srauto ir nelegaliai tvarkomos komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje.

Įdomu: Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane 2021-2027 nurodyta: „**Komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje sutvarkyta 8,4 tūkst. t komunalinėms atliekoms nepriskiriamų pavojingųjų atliekų.**“

Veiksmai skirti efektyviausniam buityje susidarančių atliekų surinkimui

- ▶ Šviesti visuomenę apie tinkamą atliekų identifikavimą bei rūšiavimą;
- ▶ Efektyvinti pavojingųjų atliekų surinkimo iš gyventojų per DGASA aikštelių tinklą veiklą;
- ▶ Kontroliuoti savivaldybes, kaip organizuojamas pavojingųjų atliekų surinkimas iš gyventojų apvažiavimo būdu;
- ▶ Įdiegti atskirą buityje naudotų higienos ir medicininių priemonių surinkimo sistemą;
- ▶ Kontroliuoti atliekų rūšiavimo veikla vykdančius subjektus, jog pavojingosios atliekos būtų atskiriamos iš mišraus komunalinių atliekų srauto.

Ekstremalios situacijos

~20000

įvykių per metus

~400

Ekstremalių
įvykių per metus

~10

Ekstremalių
situacijų

Ekstremalios situacijos

- ▶ **2009 m. kovo 31 d.** dėl išsiliejusio dyzelino Sodelių km. ir Vyžuonos upelio užteršimo grėsmės Rokiškio raj. savivaldybės Juodupės sen. paskelbta ekstremalioji situacija (atsaukta 2009-04-27).
- ▶ **2010 m. gruodžio 28 d.** dėl naftos produktotiekio Ilgstė–Biržai–Ventspilis avarijos, Juodupės sen., Rokiškio saviv., Bryzgių k. ir išsiliejusio dyzelino, Rokiškio raj. savivaldybėje Juodupės seniūnijoje paskelbta ekstremalioji situacija (atsaukta 2011 m. sausio 13 d.).
- ▶ **2011 m. gegužės 9 d.** pirmą kartą Lietuvoje paskelbta **valstybės lygio ekstremalioji situacija**, sutrikus medicininių atliekų tvarkymo ir naikinimo sistemai. Kadangi šalyje nebuvo įmonės, kuri turėjo teisę deginti medicininės atliekas, šių atliekų susikaupė per 119 tonų. Jų saugojimo vietos grėsė tapti epidemijos židiniais ir kėlė pavojų šalies gyventojams. Vyriausybė 2011 m. rugpjūčio 22 d. atsaukė ekstremaliąją situaciją. ,
- ▶ **2015 m. rugpjūčio 12 d.** paskelbta ekstremalioji situacija Kauno rajono. Domeikavos seniūnijoje Eigirgalos kaime esančios įmonės teritorijoje, kur chemikalų sandėlyje buvo netinkamai saugomas didelis kiekis (apie 210 tonų) pavojingų atliekų (atsaukta 2016 vasario 8 d.).
- ▶ **2016 m. spalio 17 d.** Pakruojo rajono savivaldybė paskelbė ekstremaliąją situaciją dėl Lygumų seniūnijoje esančio Petraičių tvenkinio būklės (gaisro gesinimo metu užterštas vanduo). Atstacių tvenkinio vandens kokybę, **2016 m. gruodžio 2 d. ekstremalioji situacija atsaukta.**
- ▶ **2017 m. spalio 18 d.** Panevėžio rajono Pajstrio, Naujamiesčio ir Krekenavos seniūnijose paskelbta ekstremalioji situacija dėl ardomo Panevėžio miesto valymo įrengimų dumblo aikštelės Papušių kaime pylimo pado ir dumblo patekimo į upę grėsmės.
- ▶ **2018 m. gegužės 17 d.** Šilutės miesto teritorijoje (850 kv. m plote), esančioje Tulpių g. 14 iki Šyšos upės paskelbta ekstremalioji situacija dėl Šyšos upės taršos naftos produktais. **2019 m. sausio 14 d. atsaukta.**
- ▶ **2018 m. rugsėjo 24 d.** dėl nepilnai išvalytų nuotekų patekimo į Nevėžio upę, nuo 2018-09-24 d. paskelbta Kėdainių rajono savivaldybės lygio ekstremalioji situacija.
- ▶ **2019 m. spalio 18 d.** dėl gaisro įmonės „Ekologistika“ sukulto aplinkos oro užterštumo pavojingomis medžiagomis Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje paskelbta savivaldybės lygio ekstremali situacija.
- ▶ **2020 m. vasario 26 d.** paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija visoje šalyje dėl naujojo koronaviruso (COVID-19) plitimo grėsmės. **(Atšaukta 2022 -05-01)**
- ▶ **2022 m. birželio 22 d.** paskelbta savivaldybės lygio ekstremalioji situacija Kėdainių rajono savivaldybėje dėl Šlapaberžės km. Kėdainių rajone, gyvenamojo namo rūsyje išsiliejusio krosninio kuro. (atsaukta 2022-09-12)

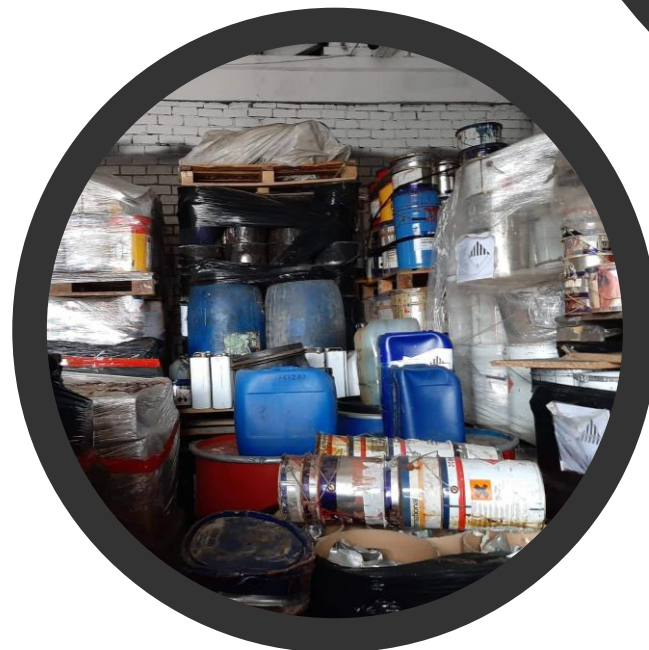

**Patirtis tvarkant ekstremalių įvykių, situacijų
metu susidariusias atliekas**

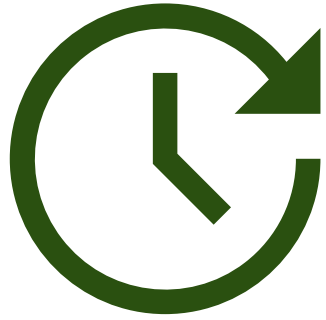
TOP 3

III: BUAB „Urus ir ko“ sukauptos atliekos

UAB „Urus ir ko“ nuo 2008 m. vykdė pavojingųjų atliekų surinkimo ir tvarkymo veiklą. 2012 m. šiai įmonei už pakartotinius pažeidimus buvo panaikintas TIPK veiklos leidimas, tačiau atliekos ir toliau buvo renkamos ir netvarkomos. Įmonė iki 2014 m. Utenos rajone esančiose sandėliuose sukauptė per 4100 t. pavojingųjų atliekų.

II: COVID-19 atliekos

Viso karantino metu užtikrinta
nepertraukiama veikla.

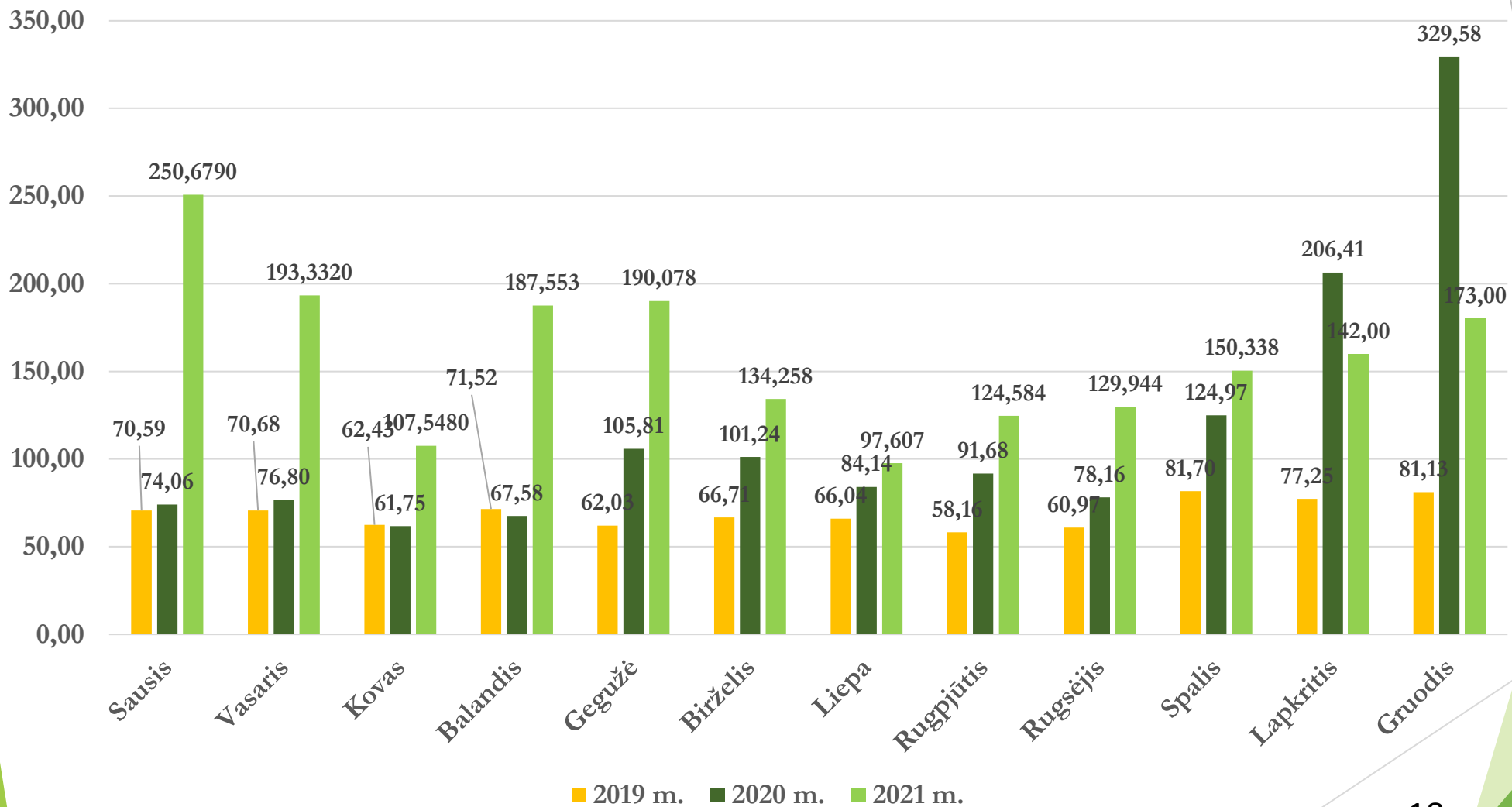
2020 m. surinkta ir saugiai
sutvarkyta 1400 tonų
medicininių atliekų.
2021 m. - 1967 t.

Nemokamai aptarnauti
Vilniaus, Vilniaus raj., Šiaulių,
Biržų, Ukmergės, Pasvalio ir
kitų Lietuvos vietų COVID -19
patikros punktai.

UAB "Toksika" priimtų medicininių atliekų kiekų apyvarta 2019 m. - 2021 m. tonomis

I: UAB „Ekologistika“

Įžvalgos dėl atliekų susidariusių po ekstremalios situacijos / įvykio tvarkymo

- ▶ Ne vieną ekstremalų įvykį ar situaciją galima numatyti, todėl būtina imtis aktyvių veiksmų, kad tokie įvykiai neįvyktų ir atliekos nesusidarytų;
- ▶ Labai svarbu reaguoti greitai ir proaktyviai, jog atliekų susidarančių ekstremalaus įvykio metu susidarytų kuo mažiau;
- ▶ Būtina tiksliai ir tinkamai identifikuoti susidariusias atliekas ir jų pavojingumą;
- ▶ Būtina kontroliuoti, kaip šios atliekos yra tvarkomos po ekstremalaus įvykio, ar tai negali sukelti naujo ekstremalaus įvykio tik kitoje lokacijoje;
- ▶ Būtina informuoti visuomenę apie susidariusias atliekas po ekstremalaus įvykio, jų tolimesnį tvarkymo būdą bei eigą.

SAUGI APLINKA ATEITIES KARTOMS

TOKSIKA
PAVOJINGŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

**Mes esame atsakingi ne
vien už tai, ką darome, bet
ir už tai, ko nedarome.**

Luji Pasteras

Dėkojame už dėmesį!

UAB „Toksika“ komercijos direktorius

Lukas Andronavičius

Tel. +370 698 31403

El. p. Komeracija@toksika.lt